

Valner Valme: imetillukene linnahallikene

Teinekord on pisemaid asju lihtsam jagada kui nii mahukaid, kust justkui peaks kõigile jätkuma. Tundub, et linnahall vajaks hoopis juurdehitusi, et sinna mahuksid lisaks ooperiteatrile filmilinnak, kontserdisaalid, konverentsi- ja kunstikeskus ja võibolla isegi jupike ööelu, leiab Valner Valme kultuurikommentaaris.

Aastaid, kuid ja nädalaid on käinud vaidlused linnahalli ümber, kuni valitsus otsustas viimaks läinud nädalal, et sinna võiks rajada ooperisaali. Sellega pole saaga läbi. Esmalt tuleb tellida ekspertiis kulude prognoosiks. Kas 170 miljonit eurot maksev projekt osutub elujõuliseks, selgub alles arutelude järel.

Seni püsib huvi ka kunsti- ja filmirahval, külalissetendustesaali sooviksid teisedki teatrid peale Estonia, valdav osa arhitekte ja muinsuskaitse tahavad eelkõige säilitamist, Tallinna linna prioriteet on jätkuvalt konverentsikeskus, rahandusminister Mart Helme on aga vaatamata valitsuse otsusele, mille liige ta on, linnahalli ooperiteatri rajamise vastu.

Mais avaldas valitsus eelarvestrateegia, kus sees kavatsus Tallinna linnahall 40 miljoni euroga rekonstrueerida rahvusvaheliseks konverentsikeskuseks.

Nädal varem oli meedias teada antud ameerika filmilavastaja Christopher Nolan ja tema uue filmi võttegrupi saabumisest Tallinna ning linnahalli teema kuumaks kütmise eest peame vist tänama Nolanit, kes juunis osa võtteid linnahallis ja selle ümber tegi. Võtteplats piirati traataiaga ning meedial tekkis hoobilt uus huvi linnahalli vastu, mis eelmine kord oli uudiste fookuses 2017. aastal, mil Märt Sultsi käsilased linnahalli grafitiga üle vööpasid.

Seejuures pöörati sel suvel vähe tähelepanu sellele, et Nolan lasi linnahalli seestpoolt tõhusalt vuntsida: põrandad said uue katte, laed aga värske värvi.

"Linnahalli teema kuumaks kütmise eest peame vist tänama Nolanit, kes juunis osa võtteid linnahallis ja selle ümber tegi."

Edasine hoogustus sügisel kohati skisofreeniliseks. Valik pealkirju portaalist ERR.ee. Oktoobi alul: "Linnahalli võib tulla ooperiteater". 4. oktoobril anti teada: "Linnahallist võib saada konverentsikeskus ja kontserdimaja". Ning: "Linnahalli juht: ooperiteatri lisamine teeks linnahalli rekonstrueerimise kallimaks". Ja veel: "ERSO direktor linnahallist: me ei vaja uut kingakarpi, kuhu vaid valitud ligi saavad".

9. oktoobril andis kultuuriministeeriumi memorandum teada, et rahvusoperi ja ERSO linnahalli paigutamine läheks maksma kuni 170 miljonit eurot.

10. oktoobril rõhutas muinsuskaitse juht Siim Raie: linnahalli riikliku kaitse alt ära võtta ei tohi.

12. oktoobril ütles kaaluka sõna Sirbi arhitektuuritoimetaja Merle Karro-Kalberg loos "Kultuurkapitali kullapada": "Ehk oleks taas aeg seadust muuta või vähemalt mõned aastad ehitamises vahet pidada ning kasutada need sajad miljonid eurod hoopiski päriselt kultuuritegemise ja väikeprojektide toetamiseks?"

15. oktoobril võtsid sõna mtmed kunstiinstitutsioonid ja kontserdikorraldajad, andes teada rahulolematusest valitsuse plaaniga teha suurinvesteering järjekordse teatrisaali rajamiseks linnahalli.

Samal ajal aga plaanis linnahalli filmilinnakut Tallinn Film Wonderland, mille esindaja Gren Noormets teatas ERRile, et sihivad filmilinnakuga rahvusvahelisi produktsioone.

18. oktoobril Aivar Riisalu: Tallinn on linnahalli ooperiteatri rajamise vastu.

Ilmus ka radikaalseid sõnavõtte. Majandusküberneetik Toomas Peterson lausus: lammutame linnahalli, avame vaated merele, rajame sinna lähedale ooperiteatri ning ehitusmaterjali saab kasutada juba muude, meile vajalike, tänapäevaste funktsioonidega, väiksemate ja mobiilsemate hoonete ehitamiseks.

Talle sekundeeris ei keegi muu kui linnahalli arhitekt Raine Karpise, öeldes "Vikerhommikus": tõmmake see linnahall maha, kui seda eesti rahvale vaja ei ole.

Siiski oli linnapea Mihhail Kõlvart mõni päev varem kinnitanud linna esmast soovi rajada linnahalli kontserdisaal-konverentsikeskus ning PÖFFi juht Tiina Loka igatsenud linnahallist filmivaldkonna suurürituste toimumispaika.

1. novembril ütlesid arhitektid Indrek Allmann ja Katrin Koov Sirbis, et ooperiteatrile sobivad kõige paremini Admiraliteedi basseini loodekülg ja linnahall ning et linnahall väärib vilgast taastamist ja uut sisu.

Võibolla kaaluda mõne linnahalli osa rentimist baaridele ja ööklubidele, millest mitmed öise alkopiirangu järel uksi ähvardavad sulgeda?"

Praegu on lisaks ooperiteatrile kaalul multifunktsionaalse keskuse kontseptsioon, tundub aga, et kõik kultuurivaldkonnad linnahalli ära ei mahu, ja võibolla kaaluda mõne halliosa rentimist baaridele ja ööklubidele, millest mitmed öise alkopiirangu järel uksi ähvardavad sulgeda?

Aastaid polnud linnahalli kellelegi vaja ja nüüd on seda paljudele vaja. Kõik tänu Christopher Nolanile. Kahju, et Nolan ei käinud omal ajal Sakala keskuses filmimas ning võibolla kunagi on Nolanit või mõnda tema kolleegi tarvis filmi tegema näiteks Rahvusraamatukokku.

Sarnased uudised

[Valitsus jõuab viimaks linnahalli tuleviku aruteluni \(52%\)](#)

err.ee 07.11.2019